

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

پایان‌نامه مدرک کارشناسی ارشد رشته مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

عنوان:

تبیین اثرات پزشکی شخصی‌سازی شده بر کارکردهای پزشک خانواده و آرایه راهکار

آمادگی: مطالعه موردی شهرستان کرمان

توسط:

پریسا دهقانیان

استاد راهنما:

دکتر رضا دهنویه

اساتید مشاور:

دکتر وحید یزدی فیض آبادی، دکتر محمد جعفری

سال تحصیلی (دی ماه ۱۴۰)

شماره پایان‌نامه: ۱۰/۲۹/۹۰۰

چکیده:

مقدمه و اهداف: تغییرات دنیای آینده، شتابان به سمت ما می‌آیند و تمام بخش‌های جامعه از جمله بخش سلامت را متحول خواهند کرد. پزشکان خانواده از جمله مهم‌ترین نیروهای انسانی نظام سلامت هستند که عملکرد مناسب آنها تاثیر فراوانی بر عملکرد نظام سلامت دارد. این گروه از مواجهه با تغییرات پیش‌رو، مستثنی نیستند و قطعاً در آینده‌ای نه چندان دور درگیر پدیده‌های نوظهور در کار خود خواهند شد. یکی از این پدیده‌های نوظهور، تجلی رویکرد نوین پزشکی شخصی‌سازی شده در نقش و کارکردهای کنونی آنها می‌باشد. مطالعه‌ی حاضر به دنبال بررسی و تحلیل اثرات حاصل از پزشکی شخصی‌سازی شده بر پزشکان خانواده و هریک از کارکردهای اصلی ایشان و ارائه راهکارهای کاربردی در این راستا می‌باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع پژوهش‌های کیفی بوده که در ۳ فاز به انجام رسید. در فاز اول مرور نظام‌مند مطالعات داخلی و خارجی به دنبال پاسخ به سه هدف اختصاصی کاربردها، فرصت‌ها و چالش‌ها و الزامات بکارگیری رویکرد پزشکی شخصی‌سازی شده در سطح بین‌المللی انجام شد. در فاز دوم و به منظور شناسایی اثرات بکارگیری این رویکرد بر کارکردهای پزشک خانواده، مصاحبه‌ای با پزشکان خانواده شهرستان کرمان صورت گرفت و سپس نتایج حاصل از مصاحبه‌ها با هدف تایید در نشست گروهی نمایندگان پزشکان مطرح و نهایی شد. در آخر در فاز سوم مطالعه با توجه به نتایج دوفاز قبلی جلسه‌ای با خبرگان برگزار شد تا تحلیل نهایی انجام شده و راهکارهای آمادگی مواجهه با این رویکرد در حوزه پزشک خانواده تدوین شوند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان دادند که رویکرد پزشکی شخصی‌سازی شده در سه سطح پیشگیری، تشخیص و درمان بکار گرفته می‌شوند، فرصت‌ها و چالش‌ها و الزامات بکارگیری این رویکرد را می‌توان براساس کارکردهای نظام سلامت و ابعاد هرکدام در چهار بخش تولید، تامین مالی، تولید منابع و ارائه خدمات طبقه‌بندی کرد. همچنین از نظر پزشکان خانواده بکارگیری رویکرد پزشکی شخصی‌سازی شده با ایجاد تاثیرات اولیه شامل قابل پیش‌بینی شدن نیازهای سلامتی، تغییر دیدگاه و تغییر برنامه‌های تیم سلامت از گروه محوری به فردمحوری باعث ایجاد تاثیرات بر ۵ کارکرد تعریف شده برای آنها شده و درنهایت منجر به دو تاثیر نهایی انجام بهتر و موثرتر نقش مدیریتی ایشان و

همچنین ارتقا سلامت و کیفیت زندگی افراد می‌شود. اما در این میان چالش‌ها و الزاماتی برای برطرف سازی آنها وجود دارد که می‌توان آنها را نیز براساس ۴ کارکرد اصلی نظام سلامت طبقه بندی کرد. در نتیجه به منظور آمادگی با این شرایط بایستی با انجام تدابیری و تاثیرگذاری بر کارکردهای نظام سلامت با توجه به ویژگی های هرکدام از کارکردهای پزشک خانواده و همچنین در راستای رویکرد پزشکی شخصی سازی شده و از طرفی بهره گیری از استراتژی های مدیریت تغییر از فرصت اجرای این رویکرد بهره برد.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که بکارگیری پزشکی شخصی سازی شده در سه سطح پیشگیری، تشخیص و درمان، فرصت ها و چالش هایی را برسر راه نظام سلامت قرار می دهد که آن را مستلزم ایجاد ساختارهایی برای اجرای رویکرد می کند. بکارگیری این رویکرد همچنین تاثیراتی را بر کارکردهای پزشکان خانواده اعمال می کند که به دنبال آن نقاط قوت و چالش های آن نیز پدیدار می شود. این امر نیاز به توجه به الزامات و زیرساخت های لازم به منظور ایجاد آمادگی برای مواجهه با آن را ضروری می سازد. برای رسیدن به این هدف داشتن دو دیدگاه کوتاه مدت و بلندمدت به مساله است؛ بدین صورت که در بعد کوتاه مدت به چالش های فعلی برنامه پزشک خانواده در ابعاد مدیریتی، مالی، منابع و ارائه خدمت پرداخته و سعی شود اهداف فعلی برنامه یعنی پرداختن به حوزه پیشگیری و ارتقاء سلامت عملی شود، سپس در بعد بلند مدت با نگاه سیستمی به رویکرد پزشکی شخصی سازی شده و براساس کارکردهای نظام سلامت و توجه به ابعاد تولیتی، تامین مالی، تولید منابع و ارائه خدمات، همچنین مدل های مدیریت تغییر برای رسیدن به اهداف سلامتی در سطح کلان به آن پرداخته شود.

کلمات واژه‌ها: پزشکی شخصی سازی شده، پزشک خانواده، کارکرد، کرمان